

Zavod SRS za transfuzijo krvi
Ljubljana, Šlajmerjeva 6
tel 061 316 933

Računalniško podprti informacijski sistem v transfuzijski dejavnosti izveden s črtno kodo

Glavna dejavnost ustanov za transfuzijo krvi je zbiranje krvi, predelava in priprava posameznih komponent krvi, ustrezno testiranje ter pošiljane krvi zdravstvenim ustanovam.

Velika nevarnost, ki se pojavlja pri našem delu je zamenjava številke krvi ali krvne komponente. Napaka bi lahko pripeljala do tega, da bi pacient dobil neustrezno kri in v tem primeru je izhod praviloma fatalen. Po naših izkušnjah in glede na poročila v tuji literaturi so napake v veliki večini administrativne in le redko strokovne. Zato si prizadevamo, da maksimalno kontroliramo ves administrativni in pripravljalni postopek vsake doze krvi ali krvne komponente.

Vsak pripravek iz krvi ima tako svojo oznako in na tem področju označevanja in identifikacije vzorca moramo izključiti človeški faktor zmote kar nam omogoča črtna koda v kombinaciji z računalniki.

Glavni cilj uvedbe črtno koda je maksimalna varnost pri transfuziji krvi in krvnih komponent pacientu in obenem je varnost sama po sebi že zadosten razlog za uvedbo črtno koda.

Črtasta koda obenem omogoča hiter vnos informacij in avtomatizacijo postopkov ter strojno čitanje. Hitra identifikacija zajema tako kri in krvne komponente, kot tudi osebe in postopke oziroma ustanove in v bodočnosti tudi prejemnika.

V uporabi je več tipov črtno koda. Leta 1974. so ustanovili CCBBA - komite za poenotenje avtomatskih postopkov v transfuzijskih dejavnostih. Po treh letih dela so izdali svoja prva priporočila, ki so jih v naslednjih letih nekoliko dopolnili oziroma so posamezne države prilagodile priporočila svojim potrebam. Priporočila zajemajo celokupno dejavnost tako laboratorijske teste kot vrste pripravkov. Obenem so izdelali priporočila za tip črtno koda - kodabar, za obliko etiket in oznak, kakor tudi za način označevanja. Sistem je odprt in ga lahko tudi sami prilagodimo svojim potrebam. Zato smo ga tudi mi uporabili pri načrtovanju našega informacijskega sistema.

Kodabar je črtna koda, ki so jo nekoliko spremenili glede na potrebe naše transfuzijske dejavnosti. Končna verzija ima oznako Codabar ABC (American Blood Commission) oznake.

Codabar ABC oznake so paličaste-črtno oznake, ki imajo dve širini in ki kombinirajo svetle medprostore in temne črte ter tako definirajo posamezen znak. Vsak znak je določen s štirimi črtami in tremi medprostori, ki so lahko široki ali ozki. Široka črta ali medprostor predstavlja binarno 0 in ozka črta ali medprostor predstavlja binarno 1. S kombinacijo sedmih elementov določimo posamezne znake.